

УДК 336.41.014

<https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-47-69-75>

ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Городніченко Ю. В.

Предметом дослідження є діяльність інститутів спільного інвестування.

Метою статті є дослідження сутності та особливостей діяльності інститутів спільного інвестування в Україні, виокремлення недоліків їх діяльності та перспектив розвитку.

Методи, що були використані в процесі дослідження: метод системно-структурного аналізу й синтезу, метод порівняльного аналізу, узагальнення, загальнонаукові, спеціальні методи наукового пізнання та інші методи дослідження.

Результати роботи. Охарактеризовано роль інститутів спільного інвестування в залученні та обігу інвестиційними фондами.

Галузь застосування результатів. Результати дослідження можуть бути використані в діяльності Міністерства фінансів України, Верховної Ради України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, а також у закладах вищої освіти при викладанні економічних дисциплін.

Висновки. Для залучення інвесторів до ринку інститутів спільного інвестування важливо здійснити великий комплекс заходів, головним серед яких є поінформованість населення про такий ринок та донесення до кожного члена суспільства переваг вкладення коштів у даний ринок.

Ключові слова: інвестиції, інститути спільного інвестування, фінансові інститути, функціональні інститути, інвестори в цінні папери.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ИНСТИТУТОВ СОВМЕСТНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ В УКРАИНЕ

Городніченко Ю. В.

Предметом исследования является деятельность институтов совместного инвестирования.

Целью статьи является исследование сущности и особенностей деятельности институтов совместного инвестирования в Украине, выделение недостатков их деятельности и перспектив развития.

Методы, которые были использованы в процессе исследования: метод системно-структурного анализа и синтеза, метод сравнительного анализа, обобщения, общенаучные, специальные методы научного познания и другие методы исследования.

Результаты работы. Охарактеризована роль институтов совместно инвестирования в привлечении и обороте инвестиционными фондами.

Область применения результатов. Результаты исследования могут быть использованы в деятельности Министерства финансов Украины, Верховной Рады Украины, Национальной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку, а также в учреждениях высшего образования при преподавании экономических дисциплин.

Выводы. Для привлечения инвесторов к рынку институтов совместного инвестирования важно осуществить большой комплекс мероприятий, главным среди которых является осведомленность населения о таком рынке и донесения до каждого члена общества преимуществ вложения средств в данный рынок.

Ключевые слова: инвестиции, институты совместного инвестирования, финансовые институты, функциональные институты, инвесторы в ценные бумаги.

ACTIVITIES OF JOINT INVESTMENT INSTITUTIONS IN UKRAINE

Horodnichenko Yuliia

Subject of research is the activities of collective investment institutions.

The purpose of the article is to study the essence and features of the activities of mutual investment institutions in Ukraine, highlighting the shortcomings of its activities and prospects for development.

Methods used in the research process: method of system-structural analysis and synthesis, method of comparative analysis, generalization, general scientific, special methods of scientific knowledge and other research methods.

Study results. The role of joint investment institutions in attracting and trading investment funds is described.

Application of results. The results of the study can be used in the activities of the Ministry of Finance of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, the National Commission on Securities and Stock Market, as well as in higher education institutions in the teaching of economic disciplines.

Conclusions. To attract investors to the market of collective investment institutions, it is important to implement a wide range of measures, the main of which is public awareness of such a market and informing each member of society about the benefits of investing in this market.

Keywords: investments, joint investment institutions, financial institutions, functional institutions, investors in securities.

JEL Classification: E62, G23, G12.

Постановка проблеми. Активізація інвестиційної діяльності є пріоритетною умовою стабільного розвитку регіонів, яка здатна залучити фінансові та матеріальні ресурси як вітчизняних, так й зарубіжних інвесторів, а також раціонально їх використовувати в найбільш пріоритетних галузях економіки. Обсяг залучених інвестицій в економіку домогосподарств та і країни загалом – один із критеріїв ефективності його функціонування, який потребує дослідження та удосконалення механізму його реалізації, розробку шляхів залучення додаткових інвестицій. А одним із потужних інвесторів, які можуть акумулювати інвестиційні фонди є інститути спільного інвестування. Саме ці суб'єкти акумулюють капітал дрібних інвесторів та вкладають його в цінні папери, економлячи при цьому час за допомогою ефективного виручення коштів. Проте, попри ряд переваг, в діяльності інститутів спільного інвестування в Україні є ряд недоліків, які потребують вирішення.

Аналіз останніх публікацій та невирішена частина проблеми. Проблематикою діяльності інститутів спільного інвестування в Україні займалися такі вітчизняні вчені, як О. Дзюблюк, В. Корнєєв, Б. Луців, В. Кудряшов, А. Кузнецова, С. Науменкова, Л. Федулова та ін. Проте дане питання недостатньо досліджене та обґрунтоване як на науковому, так і на законодавчому рівнях.

Виклад основного матеріалу. Основний документ, який регулює діяльність інститутів спільного інвестування виступає закон «Про інститути спільного інвестування», який був розроблений, перш за все, з метою максимального вдосконалення системи управління ІСІ, удосконалення порядку створення, функціонування і ліквідації цих інститутів, а також підвищення ефективності інвестиційної діяльності інститутів спільного інвестування, що повинно збільшити обсяги надходжень інвестицій в економіку країни. Серед основних переваг цього документа – розширення переліку спеціалізованих фондів, серед яких фонди акцій, фонди облігацій, фонди грошового ринку, фонди державних цінних паперів, біржові індексні фонди та інші, що дозволить ринку пропонувати потенційним клієнтам більш широкий і різноманітний продукт. Це дозволить збільшити рівень обсягів активів ІСІ.

Закон України «Про інститути спільного інвестування» [6] є підсумком майже двадцятирічного розвитку індустрії інвестиційних фондів в Україні. За системністю правового регулювання та рівню кодифікації даний закон практично не має аналогів в країнах Європейського співтовариства, а також країнах СНД.

За критерієм функціонального навантаження та приналежності обслуговуючих суб'єктів до інфраструктури фінансового ринку запропонована класифікація фінансових інститутів, згідно якої виділено інститути-регулятори, функціональні інститути, що потребують послуг інфраструктурних інститутів та інфраструктурні фінансові інститути.

Діяльність фінансових інститутів-регуляторів спрямована на забезпечення виконання офіційних та неофіційних норм та правил. Фінансові інститути-регулятори використовують відповідний інструментарій: регулятивні функції та процедури (законодавчі, реєстраційні, ліцензійні і наглядові), правила і стандарти СРО, норми ділового обороту, правові прецеденти, стандарти та процедури юридичних, аудиторських, рейтингових компаній та ін.

Функціональні інститути забезпечують акумуляцію та ефективний перерозподіл капіталу, збільшення ліквідності фінансових активів. До функціональних фінансових інститутів належать банки, страхові компанії, кредитні спілки, недержавні пенсійні фонди, інститути спільного інвестування, фінансові компанії, ломбарди тощо. Функціональні фінансові інститути визначають рівень розвитку фінансового ринку.

Інфраструктурні фінансові інститути забезпечують необхідні організаційно-економічні умови для функціонування усіх учасників фінансового ринку з метою координації їх дій, підвищення ефективності фінансових операцій. Інфраструктурні фінансові інститути поділяються на основні фінансові інститути –

організатори торгівлі, інститути, що забезпечують виконання угод та допоміжні фінансові інститути – інформаційно-аналітичні та науково-дослідні інститути, що підтримують технічне функціонування ринку.

Інвестори в цінні папери – фізичні та юридичні особи, резиденти і нерезиденти, які набули права власності на цінні папери з метою отримання доходу від вкладених коштів та/ або набуття відповідних прав, що надаються власнику цінних паперів відповідно до законодавства.

Інституційними інвесторами є інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди), інвестиційні фонди, взаємні фонди інвестиційних компаній, недержавні пенсійні фонди, фонди банківського управління, страхові компанії, інші фінансові установи, які здійснюють операції з фінансовими активами в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб, а у випадках, передбачених законодавством, – також за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів [1].

Внутрішня підтримка українського фондового ринку знаходиться не на найвищому рівні – українські інституціональні інвестори (пенсійні фонди, страхові компанії, які розміщують свої резерви в ліквідних акціях, інститути спільного інвестування) істотно програють західним інвесторам за обсягом коштів, що інвестуються в український фондовий ринок. Західні ж інвестори дуже швидко реагують на будь-які новини на відміну від вітчизняних.

Інститути спільного інвестування (ICI) створюють ефективний механізм для розвитку фондового ринку, відіграють значну роль у міжгалузевому перерозподілі капіталу, додають фондовому ринку стабільності, стимулюють як внутрішній інвестиційний процес, так і зовнішнє інвестування, сприяють розширенню можливостей держави щодо внутрішніх запозичень. Основною функцією ICI є залучення та ефективне розміщення фінансових ресурсів інвесторів.

Наразі ICI займають перше місце в загальних активах небанківських фінансових інститутів (59,1%) та друге місце після банківських установ у загальних активах фінансових інститутів (11,4%).

Розвиток ICI в Україні характеризується наступними тенденціями: збільшення кількості венчурних ICI порівняно з іншими типами фондів, крім 2014 р. (для венчурних фондів характерна специфічна інвестиційна стратегія і відсутність регламентованих законом норм диверсифікації активів); збільшення кількості ICI в управлінні компаній з управління активами (в 2014 р. середньому в управлінні однієї КУА знаходиться 4,7 ICI); посилення залежності ринку спільного інвестування від фондового ринку (стрімке падіння фондового ринку у 2011–2012 рр. позначилося на різкому зменшенні дохідності ICI до від'ємних значень); збільшення частки «неякісних» фінансових інструментів в активах ICI через велику частку спекулятивної складової таких активів (спекулятивні активи орієнтовані на «короткі гроші», що унеможлиблює використання ресурсів ICI як засобу інвестування реальної економіки) [2].

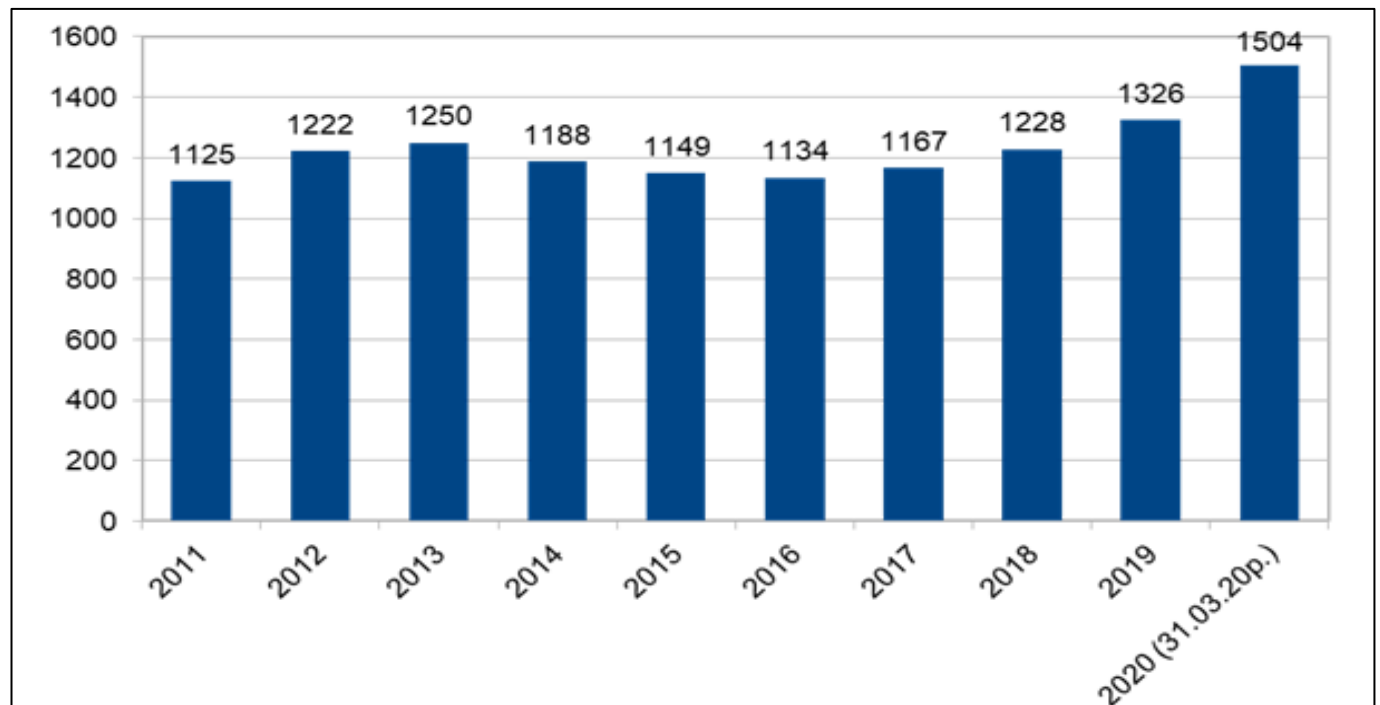

Рисунок 1. Динаміка діючих в Україні інститутів спільного інвестування 2011-2020 рр.

Примітка. Сформовано автором на основі даних [8].

Дослідивши дані Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Української асоціації управління активами, бачимо, що протягом досліджуваного періоду спостерігається збільшення інститутів спільного інвестування в Україні. Так, протягом 2011–2013 років стрімко зростає кількість ICI в державі, 2014–2016 рр. характеризується спадом інвестиційної діяльності та кількості ICI в країні. Проте, починаючи з 2017-

2020 роки ситуація стабілізувалася і показала приріст інститутів спільного інвестування в Україні і становить 1504 ICI станом на 31.03.2020 року.

Вже у квітні-червні 2020 року було зареєстровано 50 нових ICI. З урахуванням фондів, які закрилися, станом на 30.06.2020 р. загальна кількість зареєстрованих ICI збільшилася до 1971, що показує збільшення на 2,3% за II квартал 2020 року.

Розглянувши діаграму на рисунку 2 видно, що протягом досліджуваного періоду активи визнаних інститутів спільного інвестування в управлінні збільшувалися, лише у 2016 році спостерігалось незначне зменшення активів діючих ICI, які досягли нормативу мінімального обсягу активів (були визнані такими, що відбулися), перебувають в управлінні КУА та надали звітність за відповідний період (на звітну дату). Станом на 31 березня 2020 року згідно найактуальніших даних сайту Української асоціації інвестиційного бізнесу активи визнаних ICI становлять 356884 млн. грн.

Вже у II кварталі 2020 року загальні активи усіх ICI в управлінні, включно з тими, які ще не досягли нормативу, зросли на 2,8% до 375201 млн. грн. Активи діючих ICI, що досягли нормативу мінімального обсягу активів («визнаних» ICI), станом на 30.06.2020 р. дорівнювали 370998 млн. грн. За II квартал 2020 року вони зросли на 4%. Зростання зафіксовано в усіх секторах ICI за типами фондів та способами розміщення, окрім закритих ICI з приватним розміщенням (крім венчурних), а проте знову венчурні фонди забезпечили основу приросту активів галузі (на 4,1% за II квартал). Вартість чистих активів сформованих ICI («визнаних») станом на 30.06.2020 р. сягнула 289685 млн. грн. У II кварталі вона зросла на 5,6%.

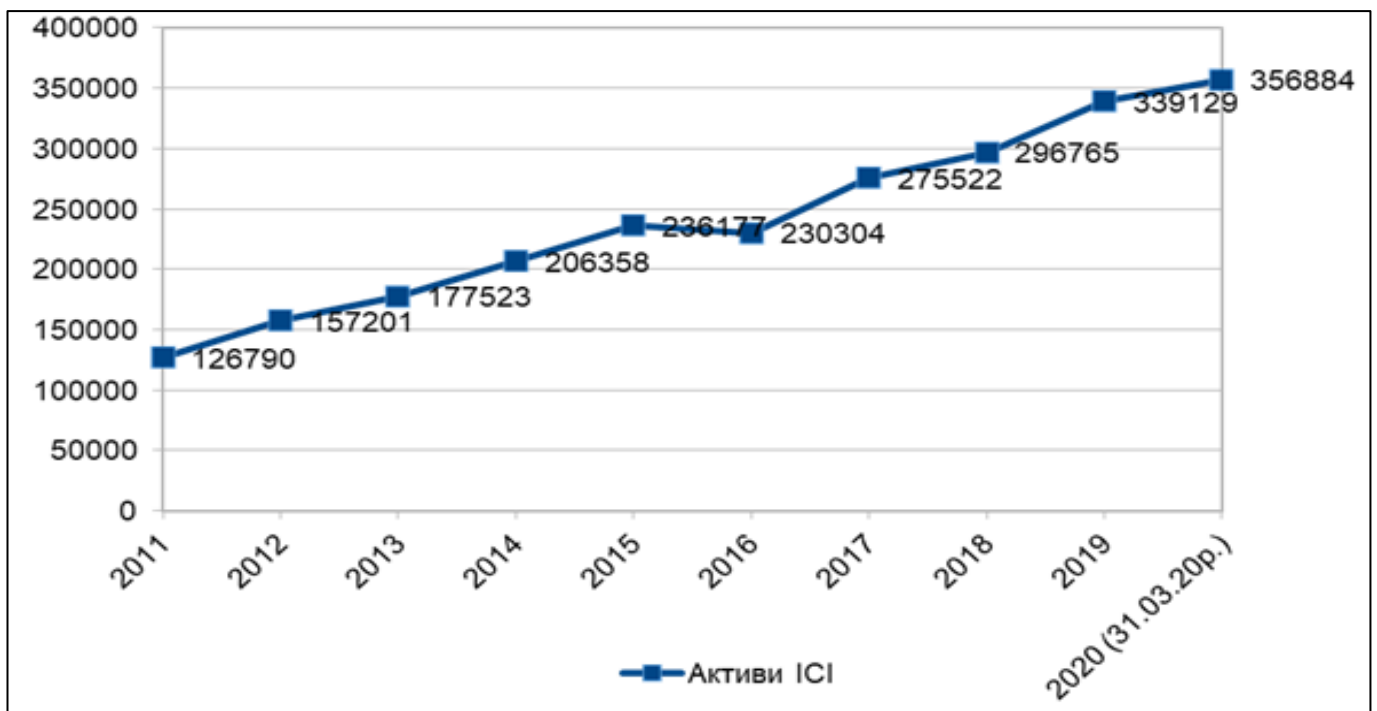

Рисунок 2. Динаміка активів інститутів спільного інвестування в Україні протягом 2011-2020 рр.

Примітка. Сформовано автором на основі даних [8].

Важливими учасниками ринку спільного інвестування виступають компанії з управління активами, тому розглянемо динаміку кількості таких компаній в Україні (рис. 3).

Компанія з управління активами (КУА) — це юридична особа, яка здійснює професійну діяльність з управління активами інститутів спільного інвестування (ICI) на підставі ліцензії, яку видає Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, і не може поєднувати цю діяльність з іншими видами професійної діяльності на ринку цінних паперів. КУА здійснює управління активами ICI за винагороду. Діяльність КУА жорстко регулюється і обмежується законодавством та контролюється Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку [3].

Як бачимо на рисунку 3 динаміка кількості компаній з управління активами в Україні значно менше функціонує даних компаній, ніж інститутів спільного інвестування. Також, спостерігається тенденція до зменшення КУА в Україні протягом 2016-2019 років та станом на 31 березня 2020 року кількість компаній з управління активами збільшилася на 4 компанії і становить 297 КУА.

Розвиток ICI в Україні ускладнюють такі чинники:

- недостатній розвиток фондового ринку та відповідної законодавчої бази;
- нестабільність податкового законодавства та порівняно високе податкове навантаження щодо операцій з цінними паперами;
- недосконалість механізму прямого інвестування;

- відсутні законодавчі гарантії інвесторам, які могли б зменшити ризики вкладів та недостатність відповідної кількості спеціально підготовлених фахівців;
- низький рівень доходів;
- невисокий ступінь поінформованості населення щодо діяльності ІСІ;
- брак ліквідних фінансових інструментів на фондовому ринку та низький рівень довіри населення до різноманітних вкладів.

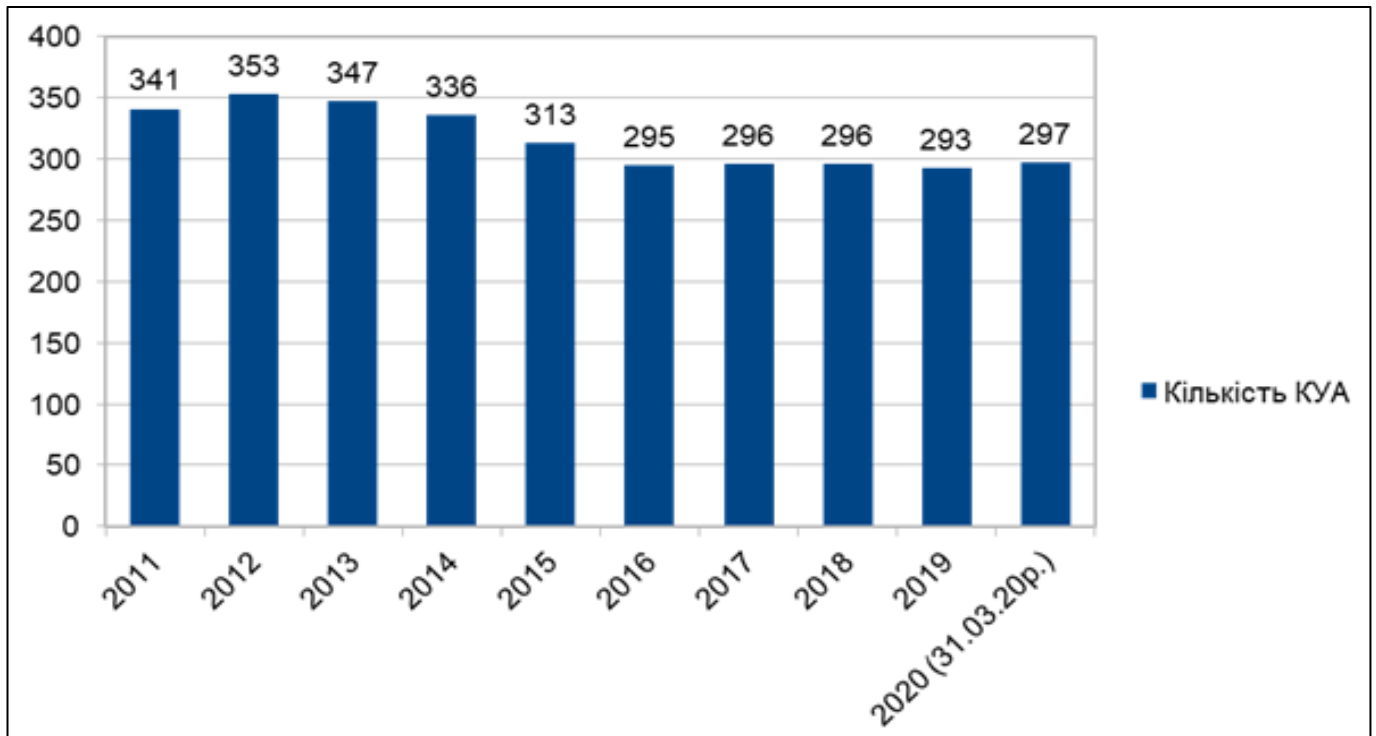

Рисунок 3. Динаміка компаній з управління активами, що діють в Україні 2011-2020 рр.

Примітка. Сформовано автором на основі даних [8].

До основних заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування ІСІ, слід віднести наступні:

- приведення законодавства, що врегульовує діяльність ІСІ, у відповідність до вимог європейського законодавства, зокрема щодо диверсифікації вкладень і розширення інструментів для інвестування, доступних ІСІ;
- удосконалення стандартів розкриття інформації компаніями з управління активами;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо популяризації здійснення інвестицій у ринок ІСІ серед населення України;
- необхідно забезпечити зростання доходів населення;
- налагодити стійку роботу ІСІ через професійний менеджмент;
- формувати позитивний імідж ІСІ серед населення.

Для збільшення інвестиційного потенціалу ІСІ доцільно [4, с. 114-115]:

- поліпшити інституційну складову ринку спільного інвестування шляхом створення сприятливих організаційно-правових умов для істотного нарощення обсягів діяльності ІСІ, насамперед за рахунок розвитку фондів, орієнтованих на інвестування в окремі класи фінансових інструментів (фондів боргових цінних паперів);
- посилити контроль діяльності емітентів, обігу цінних паперів на організованому ринку з метою підвищення якості активів;
- розширити перелік фінансових інструментів для інвестування активів ІСІ;
- запровадити пільгове оподаткування інвесторів, які вкладають кошти в ІСІ на тривалий термін, або зменшити ставку оподаткування інвестиційного доходу;
- спростити процедуру оформлення придбання цінних паперів ІСІ;
- популяризувати ІСІ (провести інформаційно-роз'яснювальну роботу) серед населення України стосовно здійснення інвестицій.

Необхідність в інституційних інвесторів обумовлена потребою дрібних інвесторів в інвестиціях у фінансові інструменти і одночасно складністю процесу інвестування, причиною чому часто є низький рівень фінансової грамотності населення або відсутність відповідних навичок. Використовуючи послуги інституційних інвесторів, потенційні клієнти отримують можливість інвестувати свої кошти в досить широке коло фінансових інструментів. Створення та розвиток інститутів, що ініціюють, які організовують і стимулюють процес акумулювання фінансових ресурсів, їх трансформацію в інвестиційні ресурси, є

важливим і необхідним для розвитку економіки. На тлі зростання ролі фінансового посередництва, вплив діяльності інституційних інвесторів на розвиток українського фондового ринку полягає в наступному:

- інституційні інвестори сприяють ефективному розподілу грошових ресурсів населення на фондовому ринку;
- інституційні інвестори забезпечують приплив «довгих грошей» на фондовий ринок;
- інституційні інвестори забезпечують вирівнювання попиту та пропозиції на фондових ринках;
- інституційні інвестори сприяють підвищенню ефективності функціонування фондового ринку України.

Інституційні інвестори, акумулюючи значні грошові ресурси та інвестуючи їх у різні сектори економіки, за допомогою фондового ринку, стають соціальними та інвестиційними інститутами одночасно.

Висновки. Найважливішим напрямом розвитку ринку інституційних інвесторів України, слід виділити підвищення соціальної значущості даного сегмента. Соціальна функція інституційних інвесторів полягає в підтримці високого рівня добробуту населення за рахунок непрямої – через фондовий ринок – участі в процесі збільшення капіталізації національної економіки. Крім того, залучення більшої частини економічно активного населення, за допомогою інститутів спільного інвестування, сприятливо відіб'ється на ситуації з пенсійним забезпеченням, в силу того, що особистий капітал населення буде формуватися заздалегідь в довгостроковій перспективі. Тому розвиток інститутів спільного інвестування обов'язково має супроводжуватися підвищенням його надійності, доступності та затребуваності серед широкого кола населення. Інститути спільного інвестування, з одного боку, мають виступити основним акумулятором середньострокових і довгострокових фінансових ресурсів населення на фондовому ринку, але з іншого боку – повинен виконувати свою соціальну функцію перед населенням і державою, підтримуючи і підвищуючи рівень добробуту громадян, тим самим знижуючи навантаження на держбюджет.

Список використаних джерел

1. Іваницька О. М. Державне регулювання розвитку фінансової інфраструктури: Монографія. Київ: Вид-во НАДУ, 2005. 276 с.
2. Серажим Ю. Моделі регулювання ринку цінних паперів : світовий та український досвід. Банківська справа. 2013. № 4. С. 64-72.
3. КУА ОЛІМП. Офіційний сайт. URL: <https://kua-olimp.com.ua/about/find-out/>
4. Соколова І. Ю. Американские депозитарные расписки. США. Канада (Институт США и Канады РАН). 2007. №1. С. 30.
5. Інституційні чинники розвитку фінансового сектору економіки в умовах ринкової трансформації: монографія / за заг. ред. В. М. Соболева. Київ: УБС НБУ, 2010. 350 с.
6. Петик Л. О., Теліжин І. Л. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні: стан та перспективи. Молодий вчений. № 11 (75), листопад, 2019 р.
7. Закон України «Про інститути спільного інвестування» № 2210-VIII від 16.11.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Офіційний сайт. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
9. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. Офіційний сайт. URL: http://www.uaib.com.ua/abcpeople/abetka_isi/5909

References

1. Ivanytska, O. M. (2005). *Derzhavne rehulivannia rozvytku finansovoi infrastruktury* [State regulation of financial infrastructure development]. Monohrafiia. Kyiv: Vydavnytstvo NADU.
2. Serazhym, Yu. (2013) *Modeli rehulivannia rynku tsinnykh paperiv : svitovyi ta ukrainskyi dosvid*. [Models of securities market regulation: world and Ukrainian experience]. *Bankivska sprava*, 4. 64-72.
3. KUA OLIMP. *Ofitsiyni sait*. URL: <https://kua-olimp.com.ua/about/find-out/>
4. Sokolova, Y. Yu. (2007). *Amerikanskie depozitarnye raspiski. SshA* [American depository receipts]. *Kanada (Institut SShA i Kanady RAN)*. №1. S. 30.
5. *Instytutsiini chynnyky rozvytku finansovoho sektoru ekonomiky v umovakh rynkovoi transformatsii: monohrafiia* [Institutional officials for the development of the financial sector of the economy in the minds of the market transformation: monograph] za zah. red. V. M. Soboleva. Kyiv: UBS NBU, 2010. 350 s.
6. Petyk, L. O., Telizhyn, I. L. (2019). *Diialnist instytutiv spilnoho investuvannia v Ukraini: stan ta perspektyvy* [Diyalnististiv Spilni Investuvannya in Ukraine: Standa and Prospecl]. *Molodyi vchenyi*, 11 (75).
7. *Zakon Ukrainy «Pro instytuty spilnoho investuvannia» № 2210-VIII vid 16.11.2017*. [Law of Ukraine «On the Institute of Social Investment» No. 2210-VIII dated November 16, 2017.] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
8. *The National Commission on Securities and Stock Market. Ofitsiyni sait*. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
9. *Ukrainska asotsiatsiia investytsiinoho biznesu* [Ukrainian Association of Investment Business]. *Ofitsiyni sait*. URL: http://www.uaib.com.ua/abcpeople/abetka_isi/5909

ДАНІ ПРО АВТОРА

Городніченко Юлія Вадимівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди» вул. Сухомлинського 30, м. Переяслав, 08401, Україна

e-mail: yuliyagorodnichenko@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-0473-8101
Researcher ID: AAG-6099-2019

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Городниченко Юлия Вадимовна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, учета и налогообложения

ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»
ул. Сухомлинского 30, г. Переяслав, 08401, Украина
e-mail: yuliyagorodnichenko@gmail.com

DATA ABOUT AUTHOR

Horodnichenko Yuliia, Ph.D. in Economics, Associate Professor, Chair of Finances, Accounting and Taxation
Pereiaslav-Khmelnitskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University
30 Sukhomlynsky Str., Pereyaslav, 08401, Ukraine
e-mail: yuliyagorodnichenko@gmail.com

УДК 001.8/657.633.5

<https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-47-75-81>

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ ЗА НЕТОВАРНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Коцупатрий М. М.,
Пилипенко К. А.,
Кучеренко М. А.

Предметом дослідження є організаційні та методичні аспекти здійснення обліку й внутрішньогосподарського контролю розрахунків з дебіторами за нетоварними операціями.

Метою статті визначено їх удосконалення щодо внутрішньогосподарського контролю.

Результати дослідження полягають у встановленні особливостей розрахунків з дебіторами за нетоварними операціями та їх обліку. Це дозволило визначити основні проблеми, функції, напрями, завдання їх внутрішньогосподарського контролю. Запропоновано основні заходи його удосконалення на організаційному (здійснення суцільних перевірок) та методичному рівні (на основі фактичних і документальних перевірок) з залученням інвентаризаційних та ревізійних комісій. Розроблено зміст етапів та розділів заключного звіту контрольних перевірок.

Галузь застосування результатів: підприємства, навчальні заклади з підготовки з фахівців по обліку та оподаткуванню, аналізу, контролю.

Висновки. Ефективність заключного етапу – етапу узагальнення та реалізації результатів контролю – повинна забезпечити аналітичність контрольних даних, задану на попередньому етапі. Вона означає, насамперед, розподіл відхилень витрат на виробництво за причинами їх виникнення, групування та кодування виявлених порушень за масштабом та впливом на господарський процес, системний зв'язок відхилень витрат на виробництво з центрами відповідальності, винними у порушеннях, посилення на документ, що містить слідчо-юридичне обґрунтування вини конкретних виконавців. Такий підхід дозволяє менеджменту підприємств своєчасно та результативно усувати порушення й не допускати їх у майбутньому.

Ключові слова: внутрішньогосподарський контроль, контроль розрахунків з дебіторами, нетоварні операції, інвентаризація.

ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ И МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ВНУТРЕННЕГО КОНТРОЛЯ РАСЧЕТОВ С ДЕБИТОРАМИ ПО НЕТОВАРНЫМ ОПЕРАЦИЯМ

Коцупатрий М. Н.,
Пилипенко Е. А.,
Кучеренко Н. А.

Предметом исследования являются организационные и методические аспекты осуществления учета и внутреннего контроля расчетов с дебиторами по нетоварным операциям.

Целью статьи определено усовершенствование по внутрихозяйственного контроля.

Результаты исследования заключаются в установлении особенностей расчетов с дебиторами по нетоварным операциям и их учета. Это позволило определить основные проблемы, функции, направления,